

دانشکده پزشکی

برنامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی

تاریخ تدوین: بهار ۱۳۹۹

تاریخ آخرین بازنگری: زمستان ۱۴۰۱

تاریخ بازنگری بعدی: زمستان ۱۴۰۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی در بهار ۱۳۹۹ در کمیته ارزیابی و ارزشیابی دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد با رعایت اصل محرمانگی و قوانین سازمانی در اعلام نتایج تدوین و تایید و در زمستان ۱۴۰۱ مورد بازنگری و تایید قرار گرفت.

<p>مورد تایید است دکتر حمیدرضا نیک یار رئیس دانشکده پزشکی</p>	<p>مورد تایید است حسین سلیمانی معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی</p>	<p>مورد تایید است مهدی شانه مدیریت کال حوزه ریاست و روابط عمومی</p>
<p>مورد تایید است خانم مرضیه السادات مینویی مدیر دفتر توسعه آموزش پزشکی</p>	<p>مورد تایید است فریدون کرباسی مدیر گروه آموزش بالینی</p>	<p>مورد تایید است دکتر احمد سجانی معاون آموزشی و دانشجویی دانشگاه</p>
<p>مورد تایید است دکتر نسیم سلیمانی مسئول حوزه ارزشیابی درونی</p>	<p>دکتر پریسا جمالزایی مدیر گروه پیش بالینی</p>	<p>مورد تایید است آقای امیر تابشیان مدیر گروه پزشکی اجتماعی</p>

مقدمه

ارزشیابی دوره پزشکی عمومی فرآیندی نظام مند و مستمر است که در آن به گردآوری و تحلیل اطلاعات به منظور قضاوت در مورد اثربخشی و کفایت برنامه آموزشی و اجزای اصلی آن که شامل مدل های برنامه درسی، ساختار برنامه و ترکیب و طول دوره و بخش های ضروریو انتخابی است میپردازد. درآموزش عالی که یکی از ارکان اساسی جامعه است ضرورت ارزشیابی و متعاقبا ارتقا کیفیت آن، هدف اساسی محسوب می شود.

در پایش دوره پزشکی عمومی با گردآوری مستمر اطلاعات در مورد جنبه های کلیدی آن و در راستای حصول اطمینان از صحت اجرای فرایندی آموزشی، می توان دریافت که آیا برنامه درسی مقاصدی را که مدنظر بوده را برآورده کرده و مناسب بوده است یا نه؟ و درعین حال حیطة هایی را که نیازمند مداخله است را مشخص می نماید. از آنجایی که دیدگاه های ارزیابی آموزشی نسبت به اینکه ارزشیابی چیست و چگونه باید انجام شود متفاوت است، رویکرد های ارزشیابی آموزشی مختلف ایجاد شده است. الگوی سیپ یکی از الگوی ارزیابی است که بیشتر مدل های ارزشیابی معروف بر آن بنا شده است و امروزه یکی از پرکاربرد ترین مدل های ارزشیابی آموزشی است.

با توجه به اهمیت ارزشیابی دوره و در راستای اجرای استاندارد های دوره پزشکی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد اقدام به تدوین برنامه ای جامع جهت ارزیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی هم به صورت تکوینی و هم به صورت تراکمی نموده است.

تعاریف

- **دوره پزشکی عمومی:** شامل دوره هفت ساله و متشکل از مقطع علوم پایه، مقدمات بالینی، کارآموزی و کارورزی است.
- **ارزشیابی آموزشی:** فرایندی است که در آن بر اساس تفسیر نتایج اطلاعات گردآوری شده مشخص می شود که دوره آموزشی تا چه اندازه در جهت نیل به اهداف خود موفق بوده است. در واقع ارزشیابی دوره پزشکی عمومی به منظور ارزشیابی برنامه طراحی شده، تعیین میزان اجرای فعالیتهای تعیین شده (ارزشیابی فرایند) و تعیین میزان دستیابی به اهداف و پیامدهای دوره (ارزشیابی پیامد) انجام می شود.
- **کمیته ارزیابی و ارزشیابی:** کمیته ای متشکل از اعضای که مسئولیت برنامه ریزی، پایش و هماهنگی ارزشیابی دوره را بعهده دارند.
- **الگوی ارزشیابی سیپ (CIPP model):** عنوان سیپ (CIPP) از حروف اول کلمات زمینه (Context)، درونداد (Input)، فرآیند (Process) و برون داد (Product) به دست آمده است.

- **ارزیابی تکوینی:** ارزیابی است که در طول دوره زمانی که فعالیت آموزشی در جریان است انجام می‌شود و هدف آن اصلاح و بهبود وضعیت یادگیری دانشجو است.
- **ارزیابی تراکمی:** نوعی ارزیابی است که معمولاً در انتهای دوره انجام می‌شود.

اهداف

- جمع آوری و تجزیه تحلیل اطلاعات به منظور سنجش اثربخشی و کفایت برنامه آموزشی و اجزای اصلی آن
- شناسایی حیطه های مختلف و نکات مثبت و منفی و مداخله های لازم مرتبط با آنها
- تصمیم گیری و سیاستگذاران را بهتر در آموزش پزشکی عمومی
- ارتقا و بالا بردن کیفیت آموزش پزشکی
- تعیین کیفیت برنامه آموزشی و تحقق اهداف آموزشی در برنامه ریزی درسی و آموزشی
- ارائه فیدبک مناسب به مسئولین مربوطه براساس نتایج به دست آمده
- پیگیری اعمال تغییراتی که به منظور اصلاح برنامه به تصویب کمیته برنامه ریزی رسیده است
- ارائه گزارش از نتایج ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده به سطوح مربوطه

برنامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی:

برنامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد با توجه به آیین نامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی و با توجه به توانایی ها، فرصت ها و در عین حال نقاط ضعف و کمبود هایی که دانشکده با آن رو به رو است به دو صورت ارزیابی تکوینی (در طول دوره) و ارزیابی تراکمی (هر سال یک بار) انجام میشود.

ارزشیابی تکوینی:

در طول دوره با هدف تشخیص نقاط قابل ارتقا و استفاده از اقدامات اصلاحی آنها در سیاستگزاری و برنامه ریزی های دانشکده انجام می شود. این ارزشیابی مطابق برنامه پیوست ۱ اجرا می شود.

ارزشیابی تراکمی:

به منظور ارزشیابی تراکمی دوره پزشکی عمومی از الگوی ارزشیابی سیپ (CIPP model) استفاده می شود. عنوان سیپ (CIPP) از حروف اول کلمات زمینه (Context)، درونداد (Input)، فرآیند (Process) و برونداد (Product) به دست آمده است. این الگو تصمیمهای آموزشی را به چهار گروه تقسیم میکند. تصمیمهای برنامه‌ریزی جهت تعیین اهداف برنامه، تصمیمهای ساختی جهت طراحی شیوههای آموزش مناسب به منظور رسیدن به اهداف برنامه، تصمیمهای اجرایی جهت استفاده، هدایت و بهبود شیوههای آموزشی و تصمیمهای دوباره‌سازی به منظور قضاوت و عکسالعمل در مورد نتایج به دست آمده اثر اجرای شیوههای آموزشی میباشد. در ارزشیابی زمینه، نیازها، مشکلات و فرصتها مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و به تصمیمگیری، تعیین اهداف، و الویتهای و داوری در این زمینه کمک میشود. منظور از درونداد، کلیه افراد و منابع انسانی اعم از دانشجو، استاد، مدیران، منابع مالی، منابع علمی و ... میباشد. منظور از فرآیند، کلیه فعالیتهایی است که در جریان اجرای برنامههای آموزشی می‌دهد. منظور از برونداد، کلیه دانش‌آموختگان، دانش جدید تولید شده و ... میباشد. این نوع ارزشیابی به منظور قضاوت درباره مطلوبیت بازده فعالیتهای آموزشی انجام میشود. این ارزشیابی مطابق برنامه پیوست ۲ انجام می شود.

ضمن بررسی نتایج ارزیابی های تکوینی و تراکمی در کمیته ارزیابی و ارزشیابی دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی از این نتایج برای بازنگری برنامه استراتژیک و سیاستگذاری های آینده دانشکده استفاده می شود .

جدول شماره ۲: ارزشیابی تراکمی دوره پزشکی عمومی

نوع ارزشیابی	روش های جمع آوری دادها	منابع	مسئول اجرا	دوره	زمان
ارزشیابی برنامه	پرسشنامه ساخته شده بر اساس مدل CIPP ارزشیابی زمینه ارزشیابی درونداد ارزشیابی فرایند ارزشیابی برون داد	دانشجویان اعضای هیات علمی مدیر گروه های پیش بالینی و بالینی معاون آموزشی دانشکده پزشکی دانش اموختگان	کمیته ارزیابی و ارزشیابی	علوم پایه	هر ۴ سال
				فیزیوپاتولوژی	
				مقدمات بالینی ۱	
				مقدمات بالینی ۲	
				مقدمات بالینی ۳	
				کارآموزی	
				کارورزی	
بررسی وضعیت دانش آموختگان	پرسشنامه بررسی وضعیت دانش آموختگان	دانش آموختگان	کمیته ارزیابی و ارزشیابی	پزشکی عمومی	هر ۴ سال

جدول شماره ۲: ارزشیابی تکوینی دوره پزشکی عمومی

نوع ارزشیابی	روش های جمع آوری داده ها	منابع	مسئول اجرا	دوره	زمان
ارزشیابی امتحانات	ضریب تمیز و دشواری	سوالات امتحان و پاسخ نامه	کمیته ارزشیابی و ارزشیابی کمیته ارزشیابی صلاحیت بالینی	علوم پایه	شروع امتحانات لغایت سه ماه اول ترم بعد
				فیزیوپاتولوژی	
				مقدمات بالینی ۱	
				مقدمات بالینی ۲	
				مقدمات بالینی ۳	
				کارآموزی کارورزی	
ارزشیابی اساتید	ارزشیابی ۳۶۰ درجه	دانشجویان معاون آموزشی دانشجویی مدیر آموزش بالینی یا مدیر گروه اساتید(خود ارزشیابی و ارزشیابی همکار) مدارک و مستندات	کمیته ارزشیابی و ارزشیابی با مشارکت کارگزینی هیات علمی	علوم پایه	سالیانه
				فیزیوپاتولوژی	
				مقدمات بالینی ۱	
				مقدمات بالینی ۲	
				مقدمات بالینی ۳	
				کارآموزی کارورزی	
بازدید مدیریتی آموزش بالینی	مشاهده- مصاحبه	کارآموزان کارورزان اساتید	رئیس دانشکده معاون آموزشی کارشناس دفتر توسعه آموزش کارشناس آموزش	کارآموزی	به صورت دوره ای و رندوم در گروه های مختلف
				کارورزی	
رضایتمندی ذی نفعان	پرسشنامه	دانشجویان دوره پزشکی عمومی (کلیه مقاطع) اعضای هیات علمی مدیران کارکنان	مسئول معرفی شده	کلیه مقاطع تحصیلی دوره پزشکی عمومی	سالیانه (سه ماه آخر سال)